

ACCIÓ VALENCIANA

Boletí quinzenal • Orgue d'ACCIÓ CULTURAL VALENCIANA • Redacció i Administració: Jorge Juan, 13
Preus de Subscripció: simpatizant, 3 pessetes a l'any; actiu, 1 pesseta al mes; protector, 2 pessetes al mes.

ANY I - N.º 3

VALENCIA 15 MAIG 1930

10 CÈNTIMS

EDITORIAL

Capitalitat

D'algun temps ençà que a València —capital es sent una mena de susceptibilitat malaltiva en quant s'anomena a certa capital d'Andalucía. Aleshores els acomet als nostres conciutadans una pruíxa per mostrar mitjançant un feix d'estadístiques una cosa que no cal demostrar puix que tothom reconeix: que la nostra ciutat té més ceba i taronja, i àdhuc habitants, que no la seua pretesa rival.

Fins ací res hi ha que dir; però açò no es prou per a que aquells que fan turisme hagen de vore en València quelcom per damunt d'altres poblacions, amb menys vitalitat però amb un major conreu espiritual. S'oblida massa sovint que la nostra prosperitat econòmica, molt envejable per altra banda, sols ens interessa a nosaltres que hem de fruir-la. Però el foraster, que si es mou de la seua casa, no es per vore carrers ben asfaltats, i un port aqueferat, es sent més atret per certes polacions, encara que les veja malvivint.

Per això, junt a la prosperitat material, si volem adquirir una personalitat indiscutida i atraient, hem de possar una major cura en realçar les nostres valors pròpies, autòctones. Si no ho fem així, qualsevol població tindrà en el cor de les gents quina aparició ens interessa un major predicament que no la nostra, reduïda tan sols a un amuntegament de cases, on els homens viuen d'espallles al seu geni pròpi, esperant, com un poble típicament colonial, les darreres versions, quant més barroeres millor, de les modes i acudits de la plebs del Centre.

Si València, com tota autèntica capital, no pren sobre els seus muscles la càrrega feixuga, però honrosa, que consisteix en ésser guia i servidora a un temps de l'esperit valencià—que sura huí neguitós per tota la nostra

terra—el seu lamentable hibridisme present, que fa de la vida local un pobre reflex provincià ens ha de possar molt per baix de l'autèntica tensió racial d'una Barcelona i àdhuc d'una Sevilla. I a més, tirant-se terra als ulls, ajudarà a la creixent disgregació de la família valenciana: el Sud vers al Centre, el Nord vers a Catalunya.

Dèu fassa que d'eixes terres castellonenques enrobustides en llur valenciania per la disciplina de l'exemple català, surgisca la creuada de redreçament.

Una actitud digna d'imitació

El 17 del mes d'abril prop-pasat, publicà "A B C" un article de redacció en el que a volta de fer unes consideracions sobre'ls acadèmics regionals, inseria unes de menyspreu per a l'idioma valencià. A conseqüència d'allò a "Las Provincias" varen escomençar a sortir diàriament uns articles signats per Jordi de Fenollar defensant i possant de relleu la lleugeresa amb qu'el dit periòdic s'havia conduït al fer dites afirmacions. Al efecte, va escomençar demostrant palesament, contra lo qu'el esmentat periòdic dia, qu'al Regne de València l'expressió unànim dels pobles qu'el composen es el valencià. Qu'en aquesta llengua es va impremtar lo primer llibre a Espanya. L'esplendor enorme que la nostra cultura v'assolir en els temps de nostra independència, quan floriren els clàssics de la llengua, Sor Elisabet de Villena, els Ausias March, els Roiç de Corella, els Jaume Roig, els Melcior de Villena, els Bernat Oliver i tants d'altres. Qu'allavors es feu el millor llibre de cavalleria, tan lloiat per Cervantes: el Tirant; qu'es traduïen a la nostra llengua les obres de fama mundial: el Decameró, el Kempis, etc.

Entre altres articles publicats, es digne de remarcar un de fa pocs dies

en el que reproduïa el Parenòstre i l'Avemaria de la Doctrina publicada d'ordre del B. Joan de Ribera i recomanava l'articuliste a totes les mares valencianes qu'ensenyaren a llurs fills a reçar en valencià, ja que l'església diu que la doctrina de Crist, per a ser millor entessa, es deu predicar en la llengua vernaclea.

Es digne tota lloa l'actitud de Jordi de Fenollar al defendre tots aquests caires de la nostra personalitat. Es precis que s'en adonem de que poseïm una personalitat pròpia, qu'es un deure de tots el parlar i conreuar nostra parla. Es de tot punt necessari que desapareixquen les contradiccions que huí existixen, com la de nostre Himne Regional, quina lletra està escrita en castellà. S'adoneu de l'impressió que farà als estranys el vore açò? L'efecte que faria a Madrid quan, fa pocs dies, en l'acte celebrat en un teatre es va tocar nostre Himne i es va cantar en castellà?

Per tot açò es digne de lloança l'actitud de Jordi de Fenollar, al possar de maifest coses que cap valencià deu desconèixer i que, per desgracia, son ignorades per molts. Des d'ací enviem a Jordi de Fenollar nostres mes sinceres felicitacions i la seguredat de que conta amb el nostre ajut moral.

Preguem als subscriptors de fora que no hagen remés el preu de llur abonament, ho fassen quan ans millor, bé per girança postal, bé per segells de correu.

REVISAT PER LA CENSURA

Es prega als subscriptors que no hagen rebut algún número, ho manifesten a l'Administració, i s'els enviarà, exceptuant el primer qu'ha estat esgotat.